

แผนปฏิบัติการการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

ชุมชนและของเสียอันตราย

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าโมง

ปี ๒๕๖๓

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าโมง

อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้เห็นชอบ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ต้องเร่งแก้ไขปัญหากำจัดขยะมูลฝอยไม่ถูกต้องและตกค้างสะสม เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ และได้สั่งการให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย ทั้งในกรุงเทพมหานคร ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ในทุกมิติ โดยมีแนวทางปฏิบัติ ๔ ขั้นตอน คือ ๑) กำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่ กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่วิกฤต (ขยะมูลฝอยเก่า) ๒) สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม (ขยะมูลฝอยใหม่) เน้นการลดและการคัดแยกขยะมูลฝอย ตั้งแต่ต้นทางการจัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวม กำจัดโดยเทคโนโลยีแบบผสมผสานเน้นการแปรรูปเป็นพลังงานหรือทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด ๓) วางระเบียบ มาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ๔) สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน เน้นให้ความรู้ประชาชน และบังคับใช้กฎหมายและคณะรัฐมนตรีในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ลงมติเห็นด้วยกับแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(ทส.) เสนอ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงมหาดไทยจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยระยะสั้น (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒) ประกอบกับนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้กล่าวในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ซึ่งเผยแพร่ออกอากาศเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างเป็นรูปธรรม และได้รับมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยบูรณาการร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในกาจัดทำแผนปฏิบัติการ “ประเทศไทยไร้ขยะ” ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระยะ ๑ ปี โดยใช้หลักการ ๓Rs คือ การใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่โดยมีเป้าหมายเพื่อลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอยในภาพรวมของประเทศลดลงร้อยละ ๕ จากอัตราการเกิดขยะมูลฝอย ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยได้จัดทำแนวทางปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ซึ่งมีหลักการสำคัญด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ในระดับจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดให้เกิดผลตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม

เพื่อให้การขับเคลื่อน Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระยะ ๑ ปี โดยใช้หลักการ ๓Rs คือการใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ องค์กรบริหารส่วนตำบลป่าโมง จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนและของเสียอันตรายองค์การบริหารส่วนตำบลป่าโมง พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒ ขึ้น โดยให้ความสำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางเพื่อปริมาณขยะมูลฝอย ที่เกิดขึ้น และผลักดันให้องค์การบริหารส่วนตำบลป่าโมงบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ

๒. วัตถุประสงค์

๑) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลป่าโมงมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ ตามอำนาจหน้าที่ ที่ต้องทำ

๒) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลป่าโมง เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง

๓) เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้องค์การบริหารส่วนตำบลป่าโมง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอยในภาพรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม่วง ลดลงร้อยละ ๕ จากอัตราการเกิดขยะมูลฝอย

๓. เป้าหมาย

ตำบลป่าโมง มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายอย่างมีประสิทธิภาพและถูกหลักวิชาการ สามารถลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอยในภาพรวมของอำเภอลดลงร้อยละ ๕ จากอัตราการเกิดขยะมูลฝอย โดยมีเป้าหมายการดำเนินการ ดังนี้

๑.๓.๑ ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เข้าสู่ระบบการกำจัดที่ปลายทางลดลงร้อยละ ๕ เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณขยะมูลฝอยในปี ๒๕๕๙

๑) ร้อยละ ๑๐๐ ของส่วนราชการ สถานศึกษา ศาสนสถาน ภาคเอกชน และสถานประกอบการ จัดกิจกรรมการลดและการคัดแยกขยะมูลฝอยหรือการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์

๒) ร้อยละ ๔๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่สามารถเป็นต้นแบบการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย

๓) ร้อยละ ๑๐๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชน มีการจัดตั้ง “จุดรวบรวมขยะอันตรายในชุมชน”

๔) กากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย ร้อยละ ๗๐ และขยะมูลฝอยติดเชื้อ ร้อยละ ๘๕ ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง ตามหลักวิชาการ

๑.๓.๒ จัดประชุมมอบนโยบายด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” เพื่อขยายผลสู่การปฏิบัติในองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม่วง และหมู่บ้าน/ชุมชน

๑.๓.๓ จัดทำแผนปฏิบัติการในระดับอำเภอเพื่อกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานให้ชัดเจน และมีผลสัมฤทธิ์ ภายใน ๑ ปี และรายงานผลการให้กระทรวงมหาดไทยทราบทุกเดือน ตามแบบรายงานที่กำหนด

๑.๓.๔ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน (MOU) กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม

๔. กรอบแนวคิด

๑. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙)** มีกรอบแนวคิดการพัฒนาภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และขับเคลื่อนให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนในทุกภาคส่วน ทุกระดับ ยึดแนวคิดการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวม ที่มีคนเป็นศูนย์กลางพัฒนา มีการเชื่อมโยงทุกมิติ ของการพัฒนาอย่างบูรณาการ ทั้ง มิติตัวตน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้พร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความความสมดุลและยั่งยืนโดยนำทุนของประเทศที่มีศักยภาพมาใช้ประโยชน์อย่างบูรณาการและเกื้อกูลกัน พร้อมทั้งเสริมสร้างให้แข็งแกร่งเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ในส่วนของการเสริมสร้าง ทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีความสำคัญในการสร้างความมั่นคงด้านอาหาร การบริหารจัดการทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นรากฐานการผลิตภาคเกษตร มุ่งสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันด้านการค้าจากเงื่อนไขด้านสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการเพิ่มบทบาทไทยในเวทีประชาคมโลก ทั้งนี้ภายใต้การขับเคลื่อนและแปลงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ไปสู่การปฏิบัติในระดับต่างๆที่สอดคล้องกับสภาพสังคม และการกระจาย การพัฒนางานสู่พื้นที่ โดยยึดหลักการพัฒนาพื้นที่ภารกิจ และการมีส่วนร่วม (Area-Function-Participation) ในจังหวัดในพื้นที่ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาจากระดับชุมชนสู่ระดับประเทศและประเทศสู่ชุมชน ใช้กลไกและเครื่องมือการพัฒนาภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคธุรกิจเอกชน และสื่อมวลชน อย่างบูรณาการให้การขับเคลื่อนเกิดประสิทธิภาพด้วยกระบวนการสร้างเครือข่ายคลัสเตอร์ที่ตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่

๒. **แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙** แผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ เป็นแผนระยะกลางที่มีความสอดคล้องกับทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙) โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อการพัฒนาในหลายมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยต้องพิจารณาบริบทการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบด้าน โดยเฉพาะบริบทของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากแรงกดดันของกระแสแนวคิดและสถานการณ์ต่างๆทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมถึงให้ความสำคัญต่อบทบาทหน้าที่เข้มแข็งของภาคเอกชน สหกิจชุมชนและส่งเสริมการกระจายอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐

๓. **แผนจัดการมลพิษ พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙** แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนจัดการมลพิษ พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙ ซึ่งเป็นแผนที่กำหนดกรอบและทิศทางในการจัดการมลพิษของประเทศไทยในระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙) ที่ทันต่อสถานการณ์เพื่อให้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก โดยมีกรอบแนวคิดของแผน ดังนี้

๑)ลดและควบคุมการระบายมลพิษอันเนื่องมาจากชุมชน เกษตรกรรม อุตสาหกรรม ยานพาหนะและการคมนาคมขนส่ง โดยให้มีการจัดการมลพิษตั้งแต่ต้นทาง จนถึงปลายทาง และให้ทุกภาค

ส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้งดำเนินการเปิดเผยและเข้าถึงข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษและผลกระทบที่เกิดขึ้น

๒)จัดการมลพิษในระบบพื้นที่ตามลำดับความสำคัญของปัญหา

๓)สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานจัดการน้ำเสีย ขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อและของเสียอันตรายชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการมีการจัดการขยะอันตรายและสารอันตรายอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

๔)ประยุกต์ใช้หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย (polluter pays principle : ppp) การสนับสนุนการผลิตและบริการ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการบริโภคของประชาชนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕)พัฒนาระบบการบริหารจัดการมลพิษให้เป็นเอกภาพ ทั้งทางด้านกฎหมาย กฎระเบียบ แผน และแนวทางการโดยประสานความร่วมมือในการจัดการมลพิษทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และประชาชน

๖)ส่งเสริมให้ภาคประชาชนและผู้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาโดยรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และเข้าร่วมดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ

๕. นิยามและความหมาย

มูลฝอย หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถัง ถังน้ำมัน หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น (พระราชบัญญัติการสาธารณสุข,๒๕๓๔)

ขยะมูลฝอย (solid waste) คือ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถัง ถังน้ำมัน ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่นๆ และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อมูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือคร้วเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะย่อยสลาย (compostable waste) หรือมูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น แต่จะไม่รวมถึงซากสัตว์หรือเศษของพืช ผัก ผลไม้ หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการ โดยขยะที่ย่อยสลายนี้เป็นขยะที่พบมากที่สุด คือพบมากถึง ๖๔% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือมูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่องเครื่องดื่มแบบ UHT กระป๋องเครื่องดื่ม เศษโลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์ เป็นต้น สำหรับขยะรีไซเคิลนี้ เป็นขยะที่พบมากเป็นอันดับสองในกองขยะ กล่าวคือ พบประมาณ ๓๐% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ , ๒๕๔๘)

ขยะอันตราย (Hazardous waste) หรือมูลฝอยอันตราย คือขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่างๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุธรรมชาติรังสี วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจเกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น ขยะอันตรายนี้เป็นขยะที่มักจะพบได้น้อยที่สุด กล่าวคือ พบประมาณเพียง ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะทั่วไป (General waste) มูลฝอยทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะประเภทย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใส่นม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองบะหมี่ กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเพื่อนเศษอาหาร โฟมเพื่อนอาหาร พอลียูรีเทนอาหาร เป็นต้น สำหรับขยะทั่วไปนี้เป็นขยะที่มีปริมาณใกล้เคียงกับขยะอันตราย กล่าวคือ จะพบปริมาณ ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะมูลฝอยติดเชื้อ หมายความว่า มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณหรือความเข้มข้น ซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยเหล่านั้นแล้ว สามารถทำให้เกิดโรคได้กรณีมูลฝอยดังต่อไปนี้ ที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรคและการตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์ รวมทั้งในการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าวให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ (กฎกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ, ๒๕๔๘)

๑)ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัด การตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์ และการใช้สัตว์ทดลอง

๒)วัสดุของมีคม เช่น เข็ม ไบโอมิด กระบอกฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้วสไลด์ และกระจกปิดสไลด์

๓)วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด สารน้ำจากร่างกายมนุษย์หรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สำลี ผ้าก๊อซ ผ้าต่างๆ และท่อยาง

๔)มูลฝอยทุกชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง

๖. ข้อมูลทั่วไป

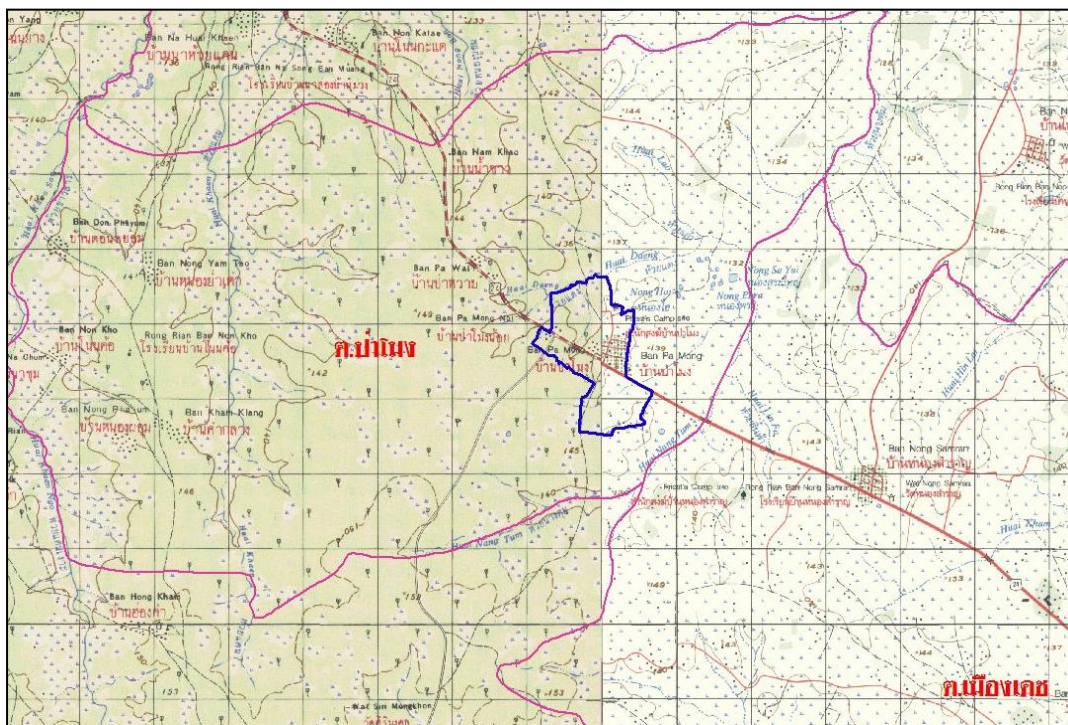
ตำบลป่าโมงเดิมขึ้นกับตำบลนาสว่าง อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี และได้ขยายการปกครองมาเป็นตำบลป่าโมง อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ โดยมี นายทองเชื้อม สาธวงค์ เป็นกำนันตำบลป่าโมงคนแรก ตำบลป่าโมง นั้นในอดีตเป็นพื้นที่ที่เป็นดอนมี **ต้นโมง** เป็นภาษาถิ่นที่ใช้เรียก “ต้นชะม่วง” ซึ่งเป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่มีผลเท่ากับผลมะกอก เมื่อสุกจะมีสีเหลือง ผิวนอกมีลักษณะเป็นร่องคล้ายผลในของระกำมีเนื้อคล้ายลูกสะท่อนเวลากัดกินจะติดฟันเป็นสีเหลืองล้างออกยาก รสไม่หวานมาก ใบโมงหรือใบชะม่วงชาวบ้านมักนำมาต้มใส่ปลา ใส่ไก่ จะมีรสเปรี้ยว ปัจจุบันเป็นไม้หายาก จึงตั้งชื่อตามชื่อของต้นไม้ และเดิมชาวบ้านอาศัยอยู่ใกล้กับหนองใหญ่ หนองพระเรียกว่า โนนบ้านเก่า หรือดอนป่าโมงปัจจุบัน

โนนบ้านเก่าเป็นพื้นที่ทำมาหากินของชาวบ้าน จากการสอบถามและกล่าวถึงกันมาว่ามีการก่อตั้งพื้นที่นี้มาราวประมาณปี พ.ศ.๒๔๘๒ ผู้ที่บุกเบิกได้อพยพครอบครัวมา โดยคาดว่ามีการครอบครัว พ่อใหญ่เถื่อน โคตรคันทา พ่อจารย์บัง ภาคะเวช พ่อจอม วรรณโท พ่อจารย์อ่อน จันท์กรอก พ่อทองสา วรรณกัน พ่อจารย์เชื่อง โคตรคันทาพ่อบุญก้อย ถาทอง พ่อรอด สัมพันธ์ พ่ออ่อน พัตรา และอาศัยอยู่สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าโมง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑ ใน ๑๙ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของอำเภอเดชอุดม มี ๑ เทศบาลเมือง ๔ เทศบาลตำบล ๑๔ องค์การบริหารส่วนตำบลของอำเภอเดชอุดม และที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลป่าโมงตั้งอยู่ที่ บ้านป่าหวาย หมู่ที่ ๔ มีเนื้อที่ภายในตำบลทั้งหมด ทั้งหมด ๕๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ๓๔,๓๗๕ ไร่ อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเดชอุดมประมาณ ๑๒ กิโลเมตร และศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานีทางทิศเหนือประมาณ ๓๕ กิโลเมตร และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถไฟ ๗๑๐ กิโลเมตร โดยทางรถยนต์ ๖๕๕ กิโลเมตร โดยมีเนื้อที่แยกเป็นหมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่ ๑	บ้านป่าโมงใหญ่	จำนวน ๑,๙๙๘ ไร่
หมู่ที่ ๒	บ้านป่าโมงใหญ่	จำนวน ๓,๓๐๐ ไร่
หมู่ที่ ๓	บ้านป่าโมงน้อย	จำนวน ๗,๕๙๗ ไร่
หมู่ที่ ๔	บ้านป่าหวาย	จำนวน ๖,๓๓๐ ไร่
หมู่ที่ ๕	บ้านคำกลาง	จำนวน ๔,๘๕๔ ไร่
หมู่ที่ ๖	บ้านโนนค้อ	จำนวน ๑,๘๓๓ ไร่
หมู่ที่ ๗	บ้านหนองย่าเต่า	จำนวน ๑,๙๙๘ ไร่
หมู่ที่ ๘	บ้านดอนพยอม	จำนวน ๒,๐๗๔ ไร่
หมู่ที่ ๙	บ้านหนองผอง	จำนวน ๑,๘๘๘ ไร่
หมู่ที่ ๑๐	บ้านป่าโมงใหญ่	จำนวน ๑,๙๙๘ ไร่

ผังแผนภาพพื้นที่ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑.๑ พื้นที่ตำบลป่าโมง อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

อาณาเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าโมง มีอาณาเขตติดต่อกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ต่างๆ ดังนี้

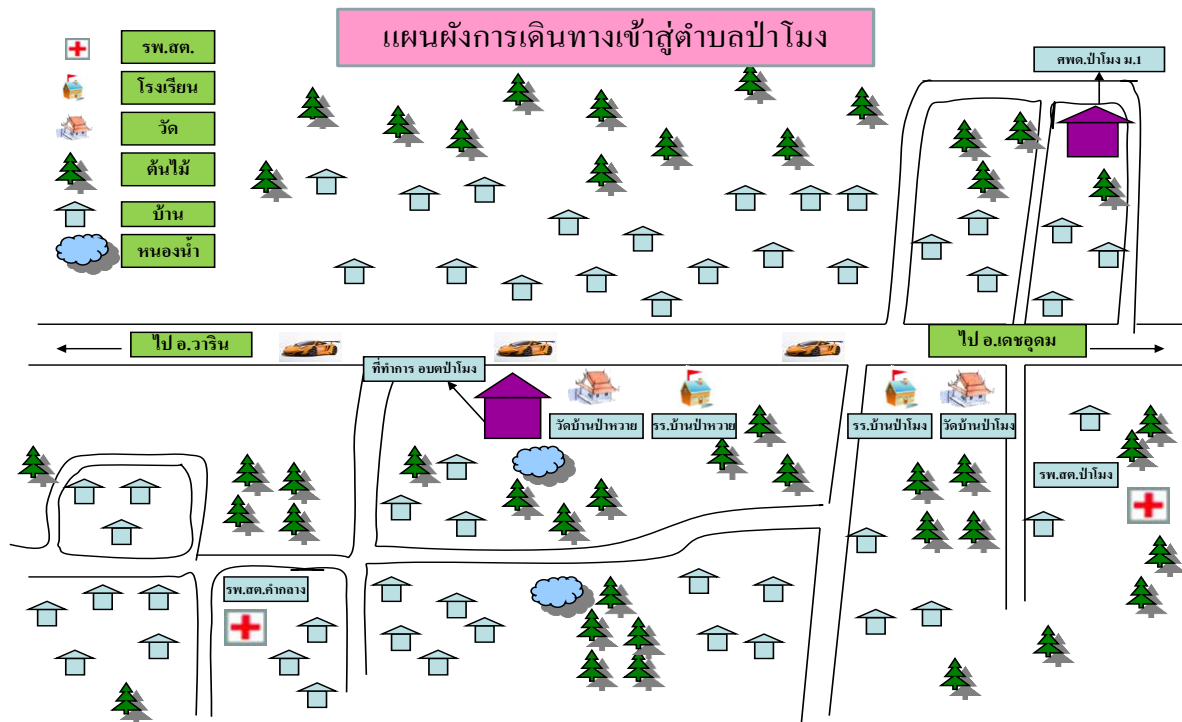
ทิศเหนือ	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาสว่าง	อำเภอเดชอุดม
ทิศใต้	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาเจริญ	อำเภอเดชอุดม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเดช	อำเภอเดชอุดม
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลสระสมิง	อำเภวารินชำราบ

สภาพทั่วไปของตำบลป่าโมง มีลักษณะภูมิประเทศขององค์การบริหารส่วนตำบล ป่าโมง เป็นที่ราบสูงและอากาศค่อนข้างแห้งแล้งประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพหลายอาชีพ เช่นรับราชการ รับจ้างทั่วไป การเกษตร ทำนา ค้าขาย ฯลฯซึ่งสามารถจำแนกได้ว่า มีอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ ๔๐ อาชีพรับจ้างร้อยละ ๔ และอาชีพค้าขายและรับราชการ ร้อยละ ๑ นอกจากนี้้องค์การบริหารส่วนตำบลป่าโมง ยังได้ให้การสนับสนุนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ภายในตำบลเพื่อเป็นการสร้างรายได้และลดรายจ่าย

แผนภาพที่ ๑.๒ แผนที่แสดงทางการเดินเข้าตำบล

แผนภาพที่ ๑.๓ แผนผังแสดงการเดินทางเข้าสู่ตำบลป่าโมง

๗. ข้อมูลและสถานการณ์ของตำบลป่าโมง

๑. ข้อมูลระดับบุคคลและครอบครัว

จากแผนภาพประชากรตำบลป่าโมง ประชากรทั้งหมดจำนวน ๓,๙๒๓ คน แยกเป็นชาย ๑,๙๔๐ คน และ หญิง ๑,๙๘๓ คน ประชากรหมู่บ้านมีจำนวนสูงสุดคือบ้านป่าโมงใหญ่ หมู่ที่ ๒ รองลงมาคือ บ้านป่าโมงน้อย หมู่ที่ ๓ และหมู่บ้านที่มีจำนวนประชากรน้อยที่สุดคือ บ้านดอนพะยอม หมู่ที่ ๘ สมาชิกในครัวเรือนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ร่วมกัน ๑๐ คน ขึ้นไป แยกกลุ่มประชากรที่ต้องการดูแลทั้งหมดของตำบลป่าโมง มี ๕๒๑ คน คือ ผู้สูงอายุ ๒๙๖ คน เด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ๑๐๑ คน ผู้พิการ ๖๗ คน ผู้ป่วย (ติดเชื้อ,จิตเวช,โรคเรื้อรัง) ๔๓ คน

๒. ปัญหาสิ่งแวดล้อมในครัวเรือน

จากข้อมูลตำบลป่าโมงทำให้ทราบว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมในตำบลได้แก่ ไม่มีการจัดการขยะในครัวเรือนมีจำนวน ๒๐๑ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๙๖ น้ำเสียมีจำนวน ๒๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๕ ปัญหาวันพิษ ผุ่นละอองมีจำนวน ๙๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘๓ ปัญหาเสียงดังมีจำนวน ๑๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๑ ปัญหาการใช้สารเคมี มีจำนวน ๒๒๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๗๑ ปัญหาสภาพที่อยู่อาศัยชำรุดทรุดโทรมมีจำนวน ๑๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๕ ปัญหาแสงสว่างไม่เพียงพอมีจำนวน ๘ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๕และปัญหาขาดแคลนน้ำสะอาดในการอุปโภคบริโภคมีจำนวน ๖๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๒ เป็นต้น และมีวิธีจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนดังนี้ การจัดการขยะ มีการจัดการขยะจำนวน ๘๑๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๖๓ ไม่มีการจัดการขยะจำนวน ๔๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๓๗ การจัดการขยะได้แก่ใช้บริการจัดเก็บขยะของชุมชนมีจำนวน ๔๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๔ การเผาจำนวน ๗๕๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๒๒ การฝังมีจำนวน ๔๔๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๒๖ การทำปุ๋ยหมักมีจำนวน ๙๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๙ การคัดแยกขยะรีไซเคิลมีจำนวน

๒๘๙ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖๒ การจัดการมลพิษหรือมลภาวะต่างๆ ไม่มีการจัดการมลพิษหรือมลภาวะต่างๆจำนวน ๓๘๗ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๑๐ มีการจัดการมลพิษหรือมลภาวะต่างๆจำนวน ๔๗๑ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๙๐ มีการจัดการมลพิษหรือมลภาวะได้แก่การบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยทิ้งมีจำนวน ๖๙ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๙.๑๕ การใช้วัสดุหรืออุปกรณ์ป้องกันการเกิดควันหรือฝุ่นละอองมีจำนวน ๙๒ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๐ การใช้วัสดุหรืออุปกรณ์ป้องกันการเกิดเสียงดังรบกวนมีจำนวน ๒๕ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๒ การป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีมีจำนวน ๓๔๙ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๒๙ การทำเกษตรอินทรีย์และลดปริมาณการใช้สารเคมีมีจำนวน ๒๑๕ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๑ การจัดการน้ำสะอาดไว้ใช้อุปโภคและบริโภค มีการจัดการน้ำไว้ใช้อุปโภคบริโภคจำนวน ๗๓๙ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๕๓ ไม่มีการจัดการน้ำสะอาดไว้ใช้อุปโภคและบริโภคจำนวน ๑๑๕ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๗ การจัดการน้ำสะอาดไว้ใช้อุปโภคและบริโภค ได้แก่การเก็บกักน้ำฝนไว้ใช้มีจำนวน ๔๙๖ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๒๓ การใช้น้ำประปามีจำนวน ๔๓๗ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๔๐ การใช้น้ำกรองมีจำนวน ๖๐ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๓.๙๐ การซื้อน้ำสะอาด/น้ำกรองมีจำนวน ๓๘๖ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๘ การใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติมีจำนวน ๑๔๕ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๒ มีการจัดการสภาพที่อยู่อาศัยที่ไม่ปลอดภัยหรือมีโอกาสเกิดอันตราย มีการจัดการสภาพที่อยู่อาศัยที่ไม่ปลอดภัยหรือมีโอกาสเกิดอันตรายมีจำนวน ๕๓๙ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๗๕ ไม่มีการจัดการสภาพที่อยู่อาศัยที่ไม่ปลอดภัยหรือมีโอกาสเกิดอันตรายจำนวน ๓๒๐ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๒๕ การจัดการสภาพที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัย ได้แก่การซ่อมแซมสภาพที่อยู่อาศัยที่ชำรุดทรุดโทรมมีจำนวน ๔๖๙ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๘๑ การจัดหาหรือติดตั้งอุปกรณ์ส่องสว่างเพื่อให้มีแสงสว่างที่เพียงพอมีจำนวน ๑๔๓ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔๖ การทำราวในการเกาะยึดหรือจับมีจำนวน ๘๘ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๙๗ การจัดทำทางลาดเอียงเพื่อใช้แทนการเดินขึ้นลงบันไดมีจำนวน ๒๗ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๗ จากข้อมูลดังกล่าวทำให้ทราบว่าจำนวนครั้วเรื้อนที่ไม่มีปัญหาสิ่งแวดล้อมของครั้วเรื้อนจำนวน ๓๒๐ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๒๕ และมีปัญหาสิ่งแวดล้อมของครั้วเรื้อนจำนวน ๕๓๙ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๗๕

๘. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลป่าโมง

๑. วิสัยทัศน์

ป่าโมง รักสะอาด ปราศจากมลพิษ พี่น้องทุกคนร่วมคิด หาวิธีจัดการขยะ

๒. เป้าประสงค์/พันธกิจ

- ๑ ปรับปรุงฟื้นฟู ระบบกำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกหลักวิชาการ
- ๒ มีการจัดการขยะมูลฝอยที่สะอาดอย่างถูกหลักวิชาการ
- ๓ กำหนดพื้นที่ห้ามเทกองขยะมูลฝอย
- ๔ มีพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยเหลือศูนย์
- ๕ ปริมาณขยะมูลฝอยลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๕ ของปริมาณขยะมูลฝอยที่มีอยู่ภายใน ๑ ปี

(พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐)

๙. กรอบแนวคิดการจัดการขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลป่าโมง

แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลป่าโมง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีแนวทาง

ปฏิบัติ ดังนี้

๑) กำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

๒) สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม (ขยะมูลฝอยใหม่) โดยเน้นการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง จัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวมกำจัดโดยเทคโนโลยีแบบผสมผสานเน้นการใช้น้อย ใช้ซ้ำ หรือนำกลับมาใช้ใหม่เพื่อทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓) มีการออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

๔) สร้างวินัยในชุมชนมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน เน้นให้ความรู้ประชาชน และบังคับใช้กฎหมาย โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บริหารจัดการในภาพรวมของจังหวัด นายอำเภอ เป็นผู้บริหารจัดการในภาพรวมของอำเภอ และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม่วง เป็นผู้บริหารในส่วนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

๙. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดอุบลราชธานี

แผนปฏิบัติการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนและของเสียอันตราย องค์การบริหารส่วนตำบลป่าโมง พ.ศ.๒๕๖๓ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดอุบลราชธานี ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑๐. ยุทธศาสตร์ของแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายองค์การบริหารส่วนตำบลป่าโมง

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน/ส่วนราชการ/องค์กรเอกชน

แนวทางการพัฒนา

- ๑) ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทดแทนการใช้ถุงพลาสติกหรือโฟม
- ๒) จัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน/ส่วนราชการ/องค์กรเอกชน ให้ถูกหลักวิชาการ
- ๓) กำหนดเขตพื้นที่ห้ามเทกองขยะมูลฝอย
- ๔) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีที่จุดรวบรวมขยะอันตรายในหมู่บ้าน/ชุมชน ละ ๑ จุด โดยไม่ให้เกิดมลภาวะทางด้านสิ่งแวดล้อมและประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างนิสัยของคนในชุมชนในการนำขยะกลับมาใช้ใหม่

แนวทางการพัฒนา

- ๑) ส่งเสริมให้ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง
- ๒) ส่งเสริมให้มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาล
- ๓) ส่งเสริมการดำเนินงานชุมชนปลอดขยะ
- ๔) ส่วนราชการ/องค์กร กำหนดมาตรการให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

แนวทางการพัฒนา

- ๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติด้านการจัดการขยะมูลฝอยหรือประกาศท้องถิ่นในการลด คัดแยกขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย
- ๒) อำเภอลำปางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศเขตพื้นที่ห้ามเทกอง รวมถึงห้ามมิให้มีศูนย์ขนถ่ายขยะมูลฝอยในเขตชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างวินัยของคนมุ่งสู่การบริหารจัดการขยะที่ยั่งยืน

๑๑ แนวทางการพัฒนา

- ๑) บังคับใช้กฎหมาย
- ๒) สร้างจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย
- ๓) ประชาสัมพันธ์ รมรงค์ ให้ความรู้ การลด คัดแยกขยะที่ต้นทาง
- ๔) จัดกิจกรรมสร้างนิสัยการจัดการขยะมูลฝอยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาทุกสังกัดในตำบลห้วยม่วง
- ๕) ส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๖) ตรวจสอบ ดำเนินคดีกับผู้ลักลอบทิ้งขยะ กากอุตสาหกรรม
- ๗) สนับสนุนการใช้สื่อมวลชนช่วยปลูกกระแสสังคม เพื่อสร้างวินัยคนในชาติให้มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย
- ๘) ส่งเสริม/สนับสนุนการจัดตั้งธนาคารขยะ และกองทุนฌาปนกิจชุมชนเพื่อบริหารจัดการรายได้จากการซื้อขายขยะชุมชน

๑๒.แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยของตำบลป่าโมง

๑ แผนงานระยะเร่งด่วน (ปีงบประมาณ ๒๕๖๓)

แผนงานที่ ๑ : ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทดแทนการใช้ถุงพลาสติกหรือโฟม

- ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทดแทนการใช้ถุงพลาสติกหรือโฟมในชุมชนส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ปรับปรุง ฟื้นฟู สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกหลักวิชาการ และห้ามเทกอง

แผนงานที่ ๒ : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน ต้องมีการคัดแยกขยะอย่างถูกหลักวิชาการ

แผนงานที่ ๓ : ส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยหรือศูนย์พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยหรือศูนย์ และส่งเสริมให้เป็นศูนย์เรียนรู้

แผนงานที่ ๔ : ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นด้านการจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และการบังคับใช้กฎหมาย

- สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ หรือปรับปรุงเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล และของเสียอันตราย
- ตรวจสอบและดำเนินการทางกฎหมายแก่ผู้ลักลอบทิ้ง/กำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลที่ไม่ถูกหลักวิชาการ

แผนงานที่ ๕ : สร้างจิตสำนึก

- สร้างความรู้ให้กับประชาชน เยาวชน ให้ทราบถึงปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการลด คัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง และนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่
- จัดกิจกรรม big cleaning day ในหน่วยงาน และชุมชน
- ส่งเสริมหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือผู้ประกอบการลดการใช้ถุงพลาสติก และโฟม หรือวัสดุที่ไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- สถานศึกษากำหนดหลักสูตรการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อสอนในสถานศึกษาทุกสังกัด และส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- แผนงานที่ ๖ : การติดตามประเมินผล
  - ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ในระดับส่วนราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน

๑๓.การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติและติดตามประเมินผล

๑. ตำบลแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอย “จังหวัดสะอาด” ระดับอำเภอ โดยมีอำเภอเป็นประธานคณะทำงาน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑)จัดทำแผนระดับตำบล เพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายการดำเนินงานให้ทุกหมู่บ้าน/ชุมชนมีการดำเนินการคัดแยกขยะ

๒)กำหนดให้มีจุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชนอย่างน้อยหมู่บ้านละ ๑ จุด

๓)กำหนดให้มีจุดรวบรวมขยะอันตรายอย่างน้อยหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อนำไปดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการระดับอำเภอ

๔)ติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” เสนอนายอำเภอเดชอุดม

๕)หน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากอำเภอ

๒.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะทำงานด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นประธานคณะทำงานมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑)รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น เพื่อจัดทำฐานข้อมูลขยะมูลฝอยในพื้นที่

๒) จัดทำแผนปฏิบัติการระดับท้องถิ่น โดยการประชาคมหมู่บ้าน เพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการดำเนินงานให้แก่หมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่

๓) กำหนดจุดรวบรวมของเสียอันตรายอย่างน้อยหมู่บ้าน/ชุมชน แห่งละ ๑ จุด

๔) ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะและบริหารจัดการขยะให้แก่ประชาชนในพื้นที่

๕) สนับสนุนงบประมาณด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อนำไปดำเนินการตามแผนปฏิบัติการในระดับท้องถิ่น

๖) ติดตามและประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน”จังหวัดสะอาด”เสนอต่อนายอำเภอ

๗) หน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากนายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น